

Đó là GS. Bùi Huy Đ ng

GS Bùi Huy Đ ng

Trong kho ng 400.000 ng i Việt Nam sinh s ng và làm vi c ở Pháp, có r t nhi u ng i đã

thành đ t, đ c xã h i Pháp tr ng đ ng. Trong đó pha i kê đến giáo s - vi n s Bùi Huy Đ ng - ng i Việt duy nhất trong Việt n Hàn lâm Khoa ho c Pháp.

Việt n Hàn lâm Khoa h c Pháp (Académie des sciences) là m t trong 5 h i h c thu t tr c thu c Việt n Pháp (Institute de France), v n đ c ng i Pháp ví là “Ngh vi n c a nh ng nhà thông thái”. Việt n Hàn lâm Khoa h c Pháp đ c thành l p năm 1666 b i Vua Louis XIV nh m khuy n khích và b o v tình th n nghiên c u khoa h c t i Pháp. Theo GS - Vi n s Bùi Huy Đ ng, t ng s thành viên c a Việt n Hàn lâm Khoa h c Pháp cho t i nay cũng ch gi i h n s l ng 350 ng i. Nói nh v y, đ th y r ng đ c b c chân vào ngôi nhà c a Việt n Hàn lâm Khoa h c Pháp, ghi tên ngang hàng v i nh ng vi n s hàng đ u c a n c Pháp th c s là m t ni m vinh d vô cùng l n lao.

Sinh ra Hà N i năm 1937, sang Pháp năm 1955, GS. Bùi Huy Đ ng theo h c Đ i h c Bách khoa Pháp, sau đó là Tr ng M và b o v thành công b ng Ti n s Khoa h c năm 1969. Nh nh ng c ng hi n quan tr ng trong lĩnh v c c h c ch t r n, ông Bùi Huy Đ ng đã đ c b u làm vi n s Việt n Hàn lâm Khoa h c Pháp. Đ đ c b u, ông ph i tr i qua 3 k sát h ch t s lo i h s, qua các y ban chuyên ngành và cu i cùng là vòng b phi u c a “y ban bí m t”, quy t toàn b thành viên c a Việt n Hàn lâm Khoa h c Pháp.

GS. Đ ng nh l i th i kh c l ch s này: “Tôi vào Việt n Hàn lâm Khoa h c Pháp t năm 1995. H i đó, mình không t đ ng ra xin vào mà ng i ta b u mình. Năm 1995, có 3 ng i đ c đ ngh, trong đó có tôi và 2 ng i n a chuyên v ngành toán ng đ ng và c h c. Năm đó tôi đ c b u. T ng s thành viên hi n nay c a Việt n kho ng 350 ng i, trong đó tôi là ng i Việt duy nh t”.

Trong 50 năm ho t đ ng nghiên c u t i Pháp, vi n sĩ Bùi Huy Đ ng đã có nh ng đóng góp tích c c cho ngành c h c ch t r n c a Pháp nói riêng và c a th gi i nói chung. R t nhi u cu n sách c a ông đ c s đ ng làm ph ng ti n chính cho vi c nghiên c u và h c t p c các tr ng đ i h c. T i cu c h i th o qu c t v các v n đ c b n trong c h c ch t r n do tr ng Mines ParisTech t ch c nh m vinh danh 50 năm đóng góp c a vi n s Bùi Huy Đ ng, ng i ta th y s góp m t c a nh ng vi n s khoa h c hàng đ u th gi i đ n Nga, M, Anh, Pháp... “Nh ng công trình c a mình làm có s c thuy t ph c, ng i ta n tr ng mình thì ng i ta m i đ n” - vi n s Đ ng t hào gi i thích nh v y. Và cũng nh nh ng đóng góp c a mình, năm 2008 ông Đ ng đ c Nhà n c Pháp trao Huân ch ng B c đ u b i tình h ng Năm - m t huân ch ng danh giá c a Pháp.

Bên c nh nh ng đóng góp cho đ t n c b n đ a, vi n s Bùi Huy Đ ng cũng có nhi u đóng góp cho quê h ng Việt Nam. T nhi u năm qua, vi n s Đ ng đã t n tình h ng đ n các

sinh viên, nghiên c u sinh Việt Nam sang Pháp h c t p. Cách làm c a ông không ph i là v n c tr c t p công tác, mà là h ng v quê nhà t n c Pháp, n i có môi tr ng khoa h c thu n l i h n cho công tác nghiên c u khoa h c. Ông Bùi Huy Đ ng cũng t ng b n quy n m t s cu n sách chuyên ngành mà ông v t cho các tr ng đ i h c c a Việt Nam đ ch sang t ng Việt làm ph ng t n gi ng d y và nghiên c u.

Và trong th i gian này, s chú ý và đ u t c a ông là k ho ch h tr Việt Nam trong vi c đ m b o an toàn cho các nhà máy đ n h t nhân t ng lai. Việt n s Đ ng cho bi t ông đang t p h p các tài li u c n thi t trong lĩnh v c này đ h tr Việt Nam khi c n: “Tôi s giúp đ Việt Nam t ch c an toàn h t nhân. Tôi nh n m nh là t ch c ch không ph i h c h i, t c là ph i t ch c m t c quan trông nom nhà máy đ n h t nhân làm theo đúng đ ngh c a ng i xây. Đây là đ nh quan tr ng nh t c a tôi!”.

Nhìn v Giáo s - Việt n s ng i Việt b c đi ch m rãi trong khuôn viên c a ngôi tr ng đ i h c uy tín c a n c Pháp, ch t nh t i câu nói c a m t đ ng nghi p c a ông: “Khi th y Đ ng lên t ng, c gi i khoa h c ph i l ng nghe!”. Mong r ng th y Đ ng s luôn kh e đ t p t c đóng góp cho n n khoa h c th gi i, cho n c Pháp và cho quê h ng Việt Nam.